

Opt-in: toestemming vragen en verwerken

Voor het beschikbaar stellen van medische gegevens aan andere andere zorgverleners via het Landelijk Schakelpunt is de uitdrukkelijke toestemming van de patiënt nodig. Het vragen van toestemming noemen we opt-in. De opt-in regeling komt voort uit de wetgeving die de privacy van de patiënt beschermt (Wbp: Wet bescherming persoonsgegevens - WGBO: Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst).

Toestemming vragen

Via het Landelijk Schakelpunt kunt u bepaalde gegevens van een patiënt beschikbaar stellen aan andere zorgverleners. Zij kunnen deze gegevens raadplegen als dat nodig is voor de behandeling. Voor het beschikbaar stellen van gegevens moet u de patiënt eerst om toestemming vragen. De patiënt kan:

- mondeling toestemming geven;
- schriftelijk met een [toestemmingsformulier](#);
- of online als u bent aangemeld bij www.ikgeeftoestemming.nl.

Geïnformeerde toestemming

Voor de patiënt de toestemmingsvraag kan beantwoorden, moet hij weten waar hij precies toestemming voor kan geven. U moet de patiënt hierover gericht informeren. **Voorwaarde** voor **rechtsgeldige** toestemming is dat de patiënt op voorhand in elk geval weet:

- wat er met zijn persoonsgegevens gebeurt;
- op welke gegevens de uitwisseling betrekking heeft;
- welk doel de gegevensuitwisseling dient;
- welke soorten zorgverleners zijn gegevens kunnen inzien;
- wie verantwoordelijk is voor de gegevensuitwisseling via het Landelijk Schakelpunt (VZVZ).

Informatiemateriaal

Voor het correct informeren van de patiënt heeft VZVZ een speciale folder met toestemmingsformulier ontwikkeld:

- De folder '[Uw medische gegevens beschikbaar via het Landelijk Schakelpunt \(LSP\). Alleen als u dat goed vindt](#)'
- Deze is ook beschikbaar als invulbare PDF en kunt u [hier](#) downloaden.

NB. Om te voorkomen dat u in de toekomst conflicten krijgt over (vermeend) verworven toestemmingen, vraagt VZVZ nadrukkelijk aan alle op het Landelijk Schakelpunt aangesloten zorgaanbieders om gebruik te maken van de folder en het toestemmingsformulier van VZVZ.

De folder met toestemmingsformulier en ander informatiemateriaal kunt u gratis bestellen op de [website van VZVZ](#).

LET OP: U moet de patiënt altijd persoonlijk informeren door hem de folder te overhandigen of toe te sturen. Het is niet voldoende als u het informatiemateriaal alleen op uw website plaatst of op de balie of in een folderrek heeft liggen.

Toestemming vragen voor collega's

Huisartsen en apotheken die dezelfde patiënten zien, kunnen de toestemmingsvraag ook voor elkaar stellen. De patiënt moet in dat geval wel precies weten aan wie hij toestemming geeft.

U kunt hierover afspraken maken binnen uw regio of samenwerkingsverband. Om u hierin te ondersteunen heeft VZVZ ook een [combinatie-toestemmingsformulier](#) ontwikkeld.

Toestemming vragen aan kinderen

Voor **kinderen tot 12 jaar** moet de wettelijk vertegenwoordiger (zoals ouder of voogd) toestemming geven. Voor **kinderen van 12 tot 16 jaar** moet zowel de ouder als het kind zelf toestemming geven. Zijn de ouder en het kind het oneens, dan is er géén toestemming. **Kinderen vanaf 16 jaar** geven zelf toestemming.

Opt-in: toestemming vragen en verwerken

Verspringen leeftijdsgrenzen

Bij het verspringen van de leeftijdsgrenzen bij kinderen hoeft er niet opnieuw toestemming te worden gevraagd. De eerder gegeven toestemming blijft rechtsgeldig. Wij adviseren wel dat het kind vanaf 12 jaar wordt geïnformeerd over de gegeven toestemming én zijn recht om de toestemming eventueel in te trekken.

Online toestemming

Patiënten kunnen online toestemming regelen voor het uitwisselen van hun medische gegevens via het Landelijk Schakelpunt. Dit kan alleen als u meedoet aan www.ikgeeftoestemming.nl. Op deze website kunnen patiënten hun huisarts en apotheek een bericht sturen met behulp van DigiD met sms code. Deze berichten kunt u bekijken via de dienst opt-in van VECOZO. Heeft de patiënt geen DigiD met sms, dan kan hij ook online een formulier invullen om dit vervolgens te printen en aan zijn zorgverlener te overhandigen.

Wilt u dat patiënten u [online](#) toestemming kunnen geven? Meldt u dan bij de dienst opt-in van [VECOZO](#) aan voor deze website.

Wilt u geen gebruik maken van deze online dienst? Geef dit dan ook aan. Uw patiënten zien dan op de website dat zij hun toestemming voor uw praktijk of apotheek niet online kunnen regelen.

Slimme link op uw website

Op uw eigen website kunt u vervolgens een [slimme link](#) plaatsen. Daarmee kunnen patiënten u direct vinden op www.ikgeeftoestemming.nl.

Toestemming registreren

Of de patiënt nu wel of geen toestemming geeft, u moet zijn keuze goed vastleggen in uw zorginformatiesysteem. De voorwaarden voor registratie zijn bij een mondelinge of schriftelijke toestemming gelijk. In alle gevallen moet u aantoonbaar kunnen maken welke patiënt toestemming heeft gegeven (of ingetrokken). Daarbij moet altijd de datum worden vastgelegd en welke informatie is verstrekt.

De patiënt is niet verplicht om zijn keuze kenbaar te maken. Hij hoeft alleen toestemming te regelen als hij dat wenst. Als de patiënt 'NEE' aangeeft op het toestemmingsformulier is het raadzaam ook dit in uw systeem vast te leggen. Zo voorkomt u misverstanden en krijgt de patiënt niet iedere keer weer de vraag om toestemming te geven.

Bewaartermijn toestemmingsformulier

Als een patiënt wel of geen toestemming geeft via het toestemmingsformulier, adviseert VZVZ het formulier te beschouwen als onderdeel van het patiëntendossier. De opt-in blijft geldig zolang deze van toepassing is. Wanneer de patiënt zijn toestemming intrekt, vult hij bij voorkeur het formulier opnieuw in met de optie 'nee' aangekruist. Ook dit formulier bewaart u in het patiëntendossier. De wettelijke bewaartermijn voor patiëntendossiers is 15 jaar.

Bijna alle ICT-systemen van huisartsen en apotheken hebben inmiddels de mogelijkheid om de opt-in te registreren. Uw ICT-leverancier kan u verder informeren over de manier van registreren in uw zorginformatiesysteem.

Dossiers aanmelden bij het Landelijk Schakelpunt

Als de patiënt toestemming heeft gegeven, kunt u zijn burgerservicenummer (BSN) aanmelden bij het Landelijk Schakelpunt. De geselecteerde gegevens uit zijn dossier zijn dan beschikbaar voor raadpleging door bepaalde andere zorgverleners. Wilt u weten hoe u dossiers aanmeldt bij het Landelijk Schakelpunt? Bekijk de [informatiekaarten](#) op de VZVZ-website of vraag het uw ICT-leverancier.

Meer informatie

Met vragen of voor meer informatie kunt u contact opnemen met het VZVZ Servicecentrum:
E-mail: support@vzvz.nl
Telefoon: 070 - 317 34 92 (bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 9.00 - 17.00 uur).

Versie: 12 juni 2017